

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 137/2023 van 29 september 2023

Betreft: Advies m.b.t. een voorontwerp van decreet *tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en verschillende andere decreten, wat betreft de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (CO-A-2023-305)*

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Ragheno en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op artikel 25, lid 3 WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 10/07/2023;

Brengt op 29 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 10/07/2023 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een voorontwerp van decreet *tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en verschillende andere decreten, wat betreft de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp strekt ertoe de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (hierna: VCF) verder in overeenstemming te brengen met de AVG, door een apart hoofdstuk in te voegen die de bescherming van persoonsgegevens regelt.
3. Met het decreet van 8 juni 2018 *houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG* werden een aantal wijzigingen doorgevoerd om de bestaande Vlaamse regelgeving in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de AVG. Deze wijzigingen waren evenwel beperkt, en op heden moet worden geconcludeerd dat de VCF geen overzichtelijk kader biedt voor de bescherming van persoonsgegevens.
4. Teneinde de transparantie en rechtszekerheid in hoofde van de betrokkenen te bevorderen, wordt in een nieuw hoofdstuk verduidelijkt wat de essentiële elementen zijn van de gegevensverwerkingen binnen het kader van de VCF. Dit hoofdstuk is onderverdeelt in een algemene afdeling, die overkoepelende bepalingen bevat die van toepassing zijn op alle belastingen van de VCF, en vijf 'bijzondere afdelingen', die specifieke bepalingen bevatten die enkel gelden voor een welbepaalde cluster van belastingen.
5. Voor het overige geeft de aanvrager aan dat het ontwerp geen enkele invloed heeft op de fiscale rechtstoestand van de betrokkenen en dat de geïmplementeerde bepalingen enkel decretaal verankeren wat door de Vlaamse Belastingdienst, conform de wetgeving inzake gegevensbescherming, al wordt toegepast.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

1. *Herhaling van de principes:* Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die naar zijn aard een inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens vormt) moet noodzakelijk en evenredig zijn en voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen. Krachtens artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 EVRM, moet een dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen vaststellen. Het gaat daarbij minstens om:
 - het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).
 Wanneer de overheidsinmenging evenwel een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt, dient de wettelijke norm tevens de volgende (aanvullende) essentiële elementen te omschrijven:
 - de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
 - de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
 - de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
 - de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
 - de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

6. *Concrete toepassing:* Het ontwerp beoogt de essentiële elementen vast te stellen van de gegevensverwerkingen die door de Vlaamse Belastingdienst in het kader van de VCF worden uitgevoerd. Het behoeft geen betoog dat het hier over een bijzonder grootschalige verwerking van (gevoelige) persoonsgegevens gaat, die plaatsvindt voor toezichts- en controledoeleinden, een kruising of koppeling van persoonsgegevens uit verscheidene bronnen impliceert en in voorkomend geval aanleiding kan geven tot een beslissing met negatieve gevolgen voor de betrokkenen. Daarenboven wordt ook voorzien in een beperking van de rechten van de betrokkenen overeenkomstig artikel 23 AVG. De geviseerde verwerkingen van persoonsgegevens vertegenwoordigen een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en vereisen aldus dat alle essentiële elementen worden vastgesteld in een formele wettelijke norm.

7. Ten algemene titel brengt de Autoriteit in herinnering dat overeenkomstig artikel 1 AVG, gelezen in het licht van overweging 14 AVG, de door de AVG geboden bescherming betrekking heeft op natuurlijke personen en zich aldus niet uitstrekt tot de verwerking van gegevens over rechtspersonen en, meer concreet, als rechtspersonen gevestigde ondernemingen. Zodoende heeft dit advies louter betrekking op de verwerking van gegevens van natuurlijke personen die door de bepalingen van het ontwerp worden gevat, voor zover die verwerkingen aangemerkt

moeten worden als een verwerking van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 2 en 3 AVG. Dit doet evenwel geen afbreuk aan de bescherming die rechtspersonen desgevallend genieten krachtens de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Bovendien, hoewel de verwerking van gegevens van als rechtspersonen gevestigde ondernemingen aldus buiten het toepassingsgebied van de AVG valt, moet in rekening worden gebracht dat voor de toepassing van het economisch recht ook natuurlijke personen gekwalificeerd kunnen worden als onderneming (in welk geval de AVG wel van toepassing is).

b. Verwerkingsverantwoordelijke

8. Overeenkomstig artikel 4.7) AVG is de verwerkingsverantwoordelijke elke natuurlijke of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen. Daartoe is het evenwel noodzakelijk om de entiteit of entiteiten aan te wijzen die in het licht van de feitelijke omstandigheden het doel van de verwerking nastreven en de controle erover uitoefenen.
9. In dat verband bepaalt artikel 9 van het ontwerp dat een artikel 3.23.1.0.2 aan de VCF toevoegt:

"De bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie kan persoonsgegevens verwerken als dat noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk om de juiste heffing en inning van alle belastingen, vermeld in deze codex, te kunnen verzekeren.

De bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie is verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid."
10. Het volgt uit de Memorie van toelichting dat de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) is. VLABEL is overeenkomstig het oprichtingsbesluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 immers bevoegd voor de inning van de belastingen die opgenomen zijn in de VCF. Als dusdanig stelt de Autoriteit vast dat deze aanduiding in overeenstemming is met de feitelijke opdracht die VLABEL waarneemt, en ze neemt er akte van.

c. Doeleinde

11. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
12. Ten algemene titel kan opnieuw verwezen worden naar het bovenvermelde artikel 9 van het ontwerp waaruit volgt dat VLABEL persoonsgegevens kan verwerken in zoverre dat noodzakelijk is om de juiste heffing en inning van alle belastingen vermeld in de VCF te kunnen verzekeren. De onderscheiden belastingen worden limitatief opgesomd in Titel 2 VCF.
13. De Artikelen 14, 19, 24, 29 en 33 van het ontwerp herhalen vervolgens dit principe voor respectievelijk (1) de onroerende voorheffing, heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen en leegstandsheffing bedrijfsruimten¹; (2) de verkeersbelasting, de belasting op inverkeerstelling, de kilometerheffing en het eurovignet²; (3) de erfbelasting³; (4) de registratiebelastingen⁴, en; (5) de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen⁵, in zover voor de heffing en inning van deze vijf belastingclusters een (gedeeltelijk) afwijkend regime geldt.
14. In de mate dat de modaliteiten (waaronder aanduiding van de belastingplichtigen, de belastbare grondslag, de tarieven, de verminderings- en vrijstellingen, de wijze van heffing en de regels inzake inning en invordering) van de opdrachten van VLABEL in het kader van de juiste heffing en inning van elk van de hierboven vermelde belastingen uitvoerig worden omschreven in Titel 2 en 3 VCF; is de Autoriteit van oordeel dat de (eerder beknopte) aanduiding van de doeleinden van de gegevensverwerkingen in de voormelde ontwerp-artikelen in beginsel volstaat, en dat er sprake is van voldoende voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen.

d. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

15. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').

¹ Hoofdstukken 1, 5 en 6 van Titel 2 VCF.

² Hoofdstukken 2 – 4 van Titel 2 VCF.

³ Hoofdstuk 7 van Titel 2 VCF.

⁴ Hoofdstukken 8 – 11 van Titel 2 VCF.

⁵ Hoofdstukken 12 – 13 van Titel 2 VCF.

16. In artikel 10 van het ontwerp worden de categorieën van persoonsgegevens vermeld die in het kader van de juiste heffing en inning van de belastingen vermeld in de VCF verwerkt worden en aan alle clusters gemeenschappelijk zijn. Het betreft:

- 1° het rijksregisternummer of het identificatienummer, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid
- 2° het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- 3° het fiscaal identificatienummer;
- 4° de persoonlijke identificatiegegevens;
- 5° de persoonlijke kenmerken;
- 6° de financiële bijzonderheden.

17. Betreffende de verwerking van unieke identificatienummers, waaronder het Rijksregisternummer, het identificatienummer van de Sociale Zekerheid (INSZ), het ondernemingsnummer en het fiscaal identificatienummer⁶ erkent de Autoriteit in de onderhavige context het belang van correcte identificatie van de betrokkenen en het daarbij verwerken van gegevens die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid. Desalniettemin herinnert de Autoriteit eraan dat unieke identificatienummers een bijzondere beschermingen genieten op grond van 87 AVG. Lidstaten die dergelijke nummers vaststellen moeten erover waken dat deze alleen worden gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. In dat verband werden door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, reeds eerder de volgende in acht te nemen waarborgen vastgesteld⁷:

- het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
- de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;
- de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;
- technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen; en
- de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.

⁶ Ter zake verduidelijkt de Memorie van toelichting dat "voor individuele personen komt het 'fiscaal identificatienummer' (FIN) overeen met het 'nationaal nummer (NN)", dat wordt toegewezen bij de inschrijving van natuurlijke personen in het bevolkingsregister. Elke ingeschreven persoon krijgt een uniek identificatienummer bestaande uit 11 cijfers. Voor ondernemingen komt het fiscaal identificatienummer overeen met het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen. Voor alle overige belastingplichtigen, wordt er een automatisch gegenereerd nummer toegekend."

⁷ Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken".

18. De Autoriteit is van oordeel dat de VCF voldoende waarborgen bevat teneinde erover te waken dat de voormelde nummers enkel kunnen worden aangewend voor de correcte identificatie van de betrokkenen, in zoverre dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de wettelijke opdrachten toegekend aan VLABEL, namelijk het verzekeren van de juiste heffing en inning van de belastingen.
19. Voor wat betreft de persoonlijke identificatiegegevens en de persoonlijke kenmerken verduidelijkt de Memorie van toelichting dat het respectievelijk gaat over (1) naam, adres, telefoonnummer en/of e-mailadres en (2) leeftijd, geslacht, geboortedatum, geboorteplaats, burgerlijke staat en nationaliteit. De Autoriteit, in lijn met haar voorgaande adviesverlening, vraagt zich af in hoeverre de geboorteplaats en het geslacht⁸ van de betrokkenen absoluut noodzakelijk zijn voor de juiste heffing van de belastingen. Behoudens bijkomende motivering in dat verband lijkt het in het licht van het beginsel van de minimale gegevensverwerking aangewezen om deze informatiegegevens te schrappen. Voor het overige aanvaardt de Autoriteit dat de opgesomde gegevens noodzakelijk zijn voor de correcte identificatie van de betrokkenen en om na te kunnen gaan of de betrokkenen aanspraak maken op bepaalde kortingen, vrijstellingen of belastingverminderingen. Desalniettemin is de Autoriteit van oordeel dat het aan de transparantie ten goede zou komen indien deze 'basisgegevens' uitdrukkelijk opgenomen worden in het ontwerp. In de context van de VCF is het immers niet steeds eenvoudig om een eenduidig en coherent overzicht te hebben van alle wetswijzigingen en de daarbij horende voorbereidende werkzaamheden (waaronder inbegrepen de Memorie van toelichting). Deze opmerking geldt temeer daar zonder bijkomende duiding de gegevenscategorie 'persoonlijke kenmerken' bijzonder ruim kan worden ingevuld of geïnterpreteerd. Aangezien het daarenboven slechts om een beperkt aantal vaste informatiegegevens gaat, geeft de uitdrukkelijke vermelding ervan ook geen aanleiding tot een verlaagde leesbaarheid van het ontwerp, en bij uitbreiding de VCF.
20. Tot slot is er sprake van een verwerking van persoonsgegevens inzake 'financiële bijzonderheden'. De Memorie van toelichting geeft in dat verband een niet exhaustieve oplijsting: *"te betalen of betaalde belasting, roerend en onroerend bezit, beroepsactiviteiten (bv. in kader van vrijstelling verkeersbelasting), vermogen van de erflater (activa en passiva), beschrijving van de verdeling van het gemeenschappelijk vermogen en de huwelijksvoordelen, verzekeringsgegevens van onroerende of roerende goederen van de erflater tegen brand, diefstal of enig ander risico (bv. naam van verzekeringsinstelling, polisnummer, identificatie van de verzekerde goederen, de verzekerde waarde), bankrekeningnummer(s), de datum van de akten of aangiften en de grondslag waarop het registratierecht is of moet worden geheven als de erflater schenkingen heeft*

⁸ Er kan bijvoorbeeld gewezen worden op de genderneutrale aangifte personenbelasting voor aanslagjaar 2023.

gedaan die dateren van minder dan drie jaar vóór zijn overlijden met het oog op de toepassing van het progressievoorbehoud vermeld in artikel 2.7.3.2.9 VCF en de datum van de akte en de grondslag waarop het registratierecht is geheven met het oog op de toepassing van het progressievoorbehoud vermeld in artikel 2.8.3.0.3 VCF.”

21. De concrete invulling van deze gegevenscategorie hangt af van de belasting waarop ze betrekking heeft, en moet aldus afgeleid worden uit de respectieve hoofdstukken van Titel 2 van de VCF. De Autoriteit is van oordeel dat uit de lezing van de voormelde hoofdstukken voldoende duidelijk volgt welke financiële bijzonderheden eigen zijn aan de heffing van een welbepaalde belasting.

22. In de context van de raadpleging van de persoonsgegevens, in het bijzonder voor wat betreft 'financiële bijzonderheden', dient ook gewezen te worden op artikel 4 van het ontwerp, dat de mogelijkheid tot raadpleging van het centraal register van de uiteindelijke begunstigden (UBO-register⁹) door VLABEL in het kader van haar opdrachten decretaal verankert. In het kader van de strijd tegen de fiscale fraude kan het UBO-register gebruikt worden om extra inlichtingen in te winnen of om na te gaan of een bepaalde uiteindelijke begunstigde aansprakelijk kan worden gesteld voor openstaande belastingschulden. Hoewel de federale overheid VLABEL reeds gemachtigd heeft om toegang te krijgen tot het UBO-register overeenkomstig artikel 8 van het koninklijk besluit van 30 juli 2018 *betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register*, wordt in het ontwerpartikel enkel verduidelijkt dat deze toegang beperkt is tot de personeelsleden van VLABEL met minstens de graad van directeur, in lijn met artikel 2 van het koninklijk besluit *tot uitvoering van artikel 322, §1, 2e lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992*. Voor zover dit slechts een formele bestendinging van een reeds bestaande juridische situatie betreft, neemt de Autoriteit er akte van, doch met dien verstande dat modaliteiten en de voorwaarden inzake de toegang tot het UBO-register die gelden krachtens de federale regelgeving overeenkomstig moeten worden toegepast en nageleefd.

23. Naast deze 'algemene' categorieën van persoonsgegevens, worden per cluster ook specifieke gegevenscategorieën verwerkt (gelet op de bijzondere aard van bepaalde belastingen). Deze 'cluster-specifieke' gegevenscategorieën worden exhaustief opgesomd in de artikelen 15, 20, 25, 30 en 34 van het ontwerp. Het betreft:
 - beeldopnamen van onroerende goederen, gebouw- of woningkenmerken, gegevens over de samenstelling van het gezin (meer bepaald het aantal gezinsbijslaggerechtigde kinderen voor de toepassing van artikel 2.1.5.0.1, §1, 2° en §§1/1 VCF) en gegevens

⁹ Het UBO-register werd in 2017, door de wet van 18 september 2017 *tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten*, opgericht binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie van FOD Financiën. Het UBO-register heeft tot doel toereikende, accurate en actuele informatie ter beschikking te stellen over de uiteindelijke begunstigden van in België opgerichte vennootschappen, trusts, stichtingen en (internationale) verenigingen zonder winstoogmerk en juridische entiteiten die vergelijkbaar zijn met fiducies of trusts.

over de gezondheid (meer bepaald personen en gezinsbijslaggerechtigde kinderen met een handicap die in aanmerking komen voor een vermindering van de onroerende voorheffing voor de toepassing van artikel 2.1.5.0.1, § 1, 2° en 3° VCF) voor de onroerende voorheffing, heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen en leegstandsheffing bedrijfsruimten¹⁰;

- voertuig-, boot of luchtvaartuigkenmerken (nummerplaat, milieukenmerken, cilinderinhoud), gegevens over de samenstelling van het gezin voor de toepassing van artikel 2.3.2.0.1, §2 VCF (vrijstelling) en artikel 3.13.2.0.4, § 1, tweede lid VCF, gegevens over de gezondheid (bepaalde vrijstellingen voor personen met een handicap) en beelden van camera's met automatische nummerplaatherkenning (nummerplaat, beeldopname van het voertuig, datum, tijdstip en de plaats van langsrijden van het voertuig, voertuigkenmerken) voor de verkeersbelasting, de belasting op inverkeerstelling, de kilometerheffing en het eurovignet;
- beeldopnamen (met het oog op een correcte schatting van goederen die overgaan ingevolge het overlijden), gebouw- of woningkenmerken (kadastrale gegevens, verkoopprijs of schatting van het onroerend goed), gegevens over de samenstelling van het gezin van de erflater, gegevens over de gezondheid (meer bepaald in het kader van het recht op een abbatement in de erfbelasting voor een persoon met een handicap in toepassing van artikel 2.7.3.2.12 VCF) voor de erfbelasting;
- beeldopnamen (met het oog op de correcte schatting van het goed), gebouw- of woningkenmerken, gegevens over de samenstelling van het gezin (voor de berekening van een vermindering in de schenkbelasting in toepassing van artikel 2.8.5.0.1 VCF) en gegevens over de gezondheid (meer bepaald in het kader van het recht op een abbatement in de schenkbelasting voor een persoon met een handicap in toepassing van artikel 2.8.3.0.4 VCF) voor de registratiebelastingen;
- beeldopnamen van niet-aangegeven toestellen (bijvoorbeeld gokterminals) of ongeldige vergunningen gemaakt door een bevoegd personeelslid tijdens een controle ter plaatse voor de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen.

24. Specifiek voor wat betreft de beelden afkomstig van camera's met automatische nummerplaatherkenning specificeert de Memorie van toelichting dat dergelijke vaststellingen noodzakelijk zijn om te kunnen nagaan of iemand effectief in overtreding is: *"De effectieve vaststelling van de overtreding gebeurt op twee manieren. Ofwel door een bijkomende controle op de openbare weg, waarbij de beeldopname van het voertuig nodig is om het voertuig uit het verkeer te kunnen halen (bijvoorbeeld blauwe Volkswagen golf met nummerplaat x). Ofwel door*

¹⁰ Redactionele opmerking: De artikelsgewijze bespreking in de Memorie van toelichting slaat het feitelijke artikel 14 over, waardoor de verdere nummering niet overeenstemt met de ontwerpartikels.

een bijkomende administratieve controle, waarbij onder andere de beeldopname van het voertuig mee kan bepalen om te beoordelen of iemand belastingschuldig is (bijvoorbeeld is het wel een vrachtwagen en zou hij dus wel degelijk kilometerheffing moeten betalen?). “Dienaangaande moet ook artikel 5 van het ontwerp in rekening worden gebracht, dat aan artikel 3.13.2.0.2 VCF een punt 4° toevoegt, dat bepaalt: *“vaststelling doen aan de hand van vaste en mobiele camera’s met automatische nummerplaatherkenning”*. Zodoende wordt de mogelijkheid om dergelijke beelden te gebruiken in het kader van de vaststelling van de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling, het eurovignet en de kilometerheffing uitdrukkelijk opgenomen in de onderzoeks- en controlebevoegdheden van de bevoegde personeelsleden¹¹.

25. De Autoriteit erkent dat het gebruik van beeldopnamen van dergelijke camera’s op een efficiënte wijze kan bijdragen tot de juiste heffing en inning van de voormelde verkeersbelastingen. Desalniettemin moeten er passende technische maatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat de inzittenden van het voertuig, behoudens in voorkomend geval de bestuurder, onherkenbaar worden gemaakt. Noch het ontwerp, noch de Memorie van toelichting voorzien immers dat ook dergelijke beelden kunnen worden aangewend voor de verwezenlijking van dit doeleinde. Daarenboven moet het steeds gaan over ‘punctuele’ controles, zonder dat het mogelijk kan zijn om volledige trajecten van burgers te reconstrueren door middel van analyse van beelden van een groot aantal mobiele of vaste camera’s.
26. Voor het overige, hoewel de ‘bijzondere gegevenscategorieën per cluster’ pertinent en noodzakelijk lijken voor de onderscheiden belastingdoeleinden, is de Autoriteit niettemin van oordeel dat de voormelde ontwerp-artikelen niet beantwoorden aan de vereisten van nauwkeurigheid en voorzienbaarheid van de regelgeving. In het bijzonder ten aanzien van de noties ‘gegevens over de samenstelling van het gezin’, ‘gegevens over de gezondheid’ en ‘beeldopnamen’ – dewelke per cluster niet noodzakelijkerwijze dezelfde draagwijdte hebben en daarenboven voor bijzonder ruime interpretatie vatbaar zijn – is het, gelet op het feit dat de concrete gevallen waarin dergelijke gegevens worden verwerkt eerder beperkt en reeds duidelijk omkaderd zijn, noodzakelijk om deze gegevenscategorieën nader te specificeren in het ontwerp. Op heden immers kan uit de lezing van de ontwerp-artikelen alleen (met andere woorden zonder

¹¹ In dat verband nog geeft de Memorie van toelichting de volgende verantwoording: *“De camera’s worden enerzijds gebruikt als middel voor preselectie van voertuigen door een link te leggen met een bestand van nummerplaten waarvoor de verkeersbelasting en belasting op inverkeerstelling niet binnen de betaaltermijn betaald werd. Dit betekent dat de controleploegen op de openbare weg op basis van het camerabeeld een melding krijgen dat een voertuig potentieel in overtreding is. Vervolgens kan het voertuig aan de hand van de beeldopnamen worden tegengehouden voor de effectieve vaststelling van een overtreding.*

De vaststelling kan anderzijds ook gebeuren op basis van het camerabeeld zelf, dat desgevallend wordt toegevoegd aan het verslag van vaststelling. Ook in dat geval is er een menselijke tussenkomst, dit aan de hand van een administratieve controle in plaats van een controle op de openbare weg. Zo wordt na een melding van een potentiële overtreding inzake kilometerheffing, door het bevoegde personeelslid gecontroleerd of het betrokken voertuig effectief geen OBU heeft aangekocht of geen vrijstelling heeft aangevraagd. Als op basis van die bijkomende controle bevestigd wordt dat het voertuig onterecht geen kilometerheffing betaalt, wordt een administratieve boete opgelegd.”

rekening te houden met de Memorie van toelichting, of zonder gedetailleerde kennis van de VCF) niet met zekerheid worden vastgesteld welke persoonsgegevens dienaangaande kunnen worden verwerkt.

27. In de mate dat gevolg wordt gegeven aan de bovenstaande opmerkingen, meent de Autoriteit dat zowel de algemene als de bijzondere gegevenscategorieën, in de context van hun respectieve belastingclusters, toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden.
28. Vervolgens worden op soortgelijke wijze de categorieën van betrokkenen vastgesteld. Artikel 11 bepaalt in het algemeen dat gegevens kunnen worden verwerkt van de belastingplichtige en -schuldige, diens vertegenwoordiger (zoals bijvoorbeeld de advocaat, een schuldbemiddelaar of andere mandataris), en de in de artikelen 3.13.1.3.1 tot en met 3.13.1.3.6 VCF vermelde derden, bij wie in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden van VLABEL inlichtingen of stukken kunnen worden opgevraagd. Hoewel de Autoriteit niet betwist dat een verwerking van persoonsgegevens van de bovengenoemde categorieën van betrokkenen noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de wettelijke opdrachten van VLABEL, is het niettemin noodzakelijk een onderscheid te maken tussen de doeleinden van de onderliggende gegevensverwerkingen, aangezien dit een belangrijke invloed heeft op de concrete persoonsgegevens die ten aanzien van deze personen kunnen worden verwerkt. Voor de vaststelling van de hoogte van de belastingen in hoofde van een welbepaalde belastingplichtige kan het gerechtvaardigd zijn om gegevens betreffende zijn gezinssamenstelling of gezondheid te verwerken (of enige andere categorie van gegevens die uitsluitend noodzakelijk is voor het bepalen van de belastingsschuld). Hetzelfde geldt echter niet voor zijn vertegenwoordiger of een derde met wie de belastingdienst in het kader van datzelfde onderzoek in contact staat¹² (in een dergelijke context is – in beginsel – enkel een verwerking van de identificatie- en contactgegevens van deze personen aan de orde). Deze belangrijke nuance moet in het ontwerp tot uiting komen.
29. Vervolgens worden in de artikelen 16, 21 en 26 van het ontwerp 'bijzondere categorieën van betrokkenen' aangeduid, wiens gegevens enkel in de context van een bepaalde belastingcluster kunnen worden verwerkt. Het betreft:
- het gehandicapt kind als vermeld in artikel 2.1.5.0.1, §1, 2° VCF, de persoon met een handicap als vermeld in artikel 2.1.5.0.1, §1, 3° VCF, de oorlogsverminkte als vermeld in artikel 2.1.5.0.2, §1, 2° VCF, en de huurder van een onroerend goed als vermeld in artikel 2.1.5.0.4 VCF voor de onroerende voorheffing, heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen en leegstandsheffing bedrijfsruimten. De hoedanigheid van

¹² Zulks doet uiteraard geen afbreuk aan het feit dat wanneer deze vertegenwoordigers of derden zelf het voorwerp uitmaken van een 'belastingonderzoek', de verwerking van dergelijke gegevens (lees: gegevens die enkel noodzakelijk zijn voor de vaststelling en inning van de belasting in hoofde van die personen) wel mogelijk is. Doch in deze gevallen is de finaliteit van de verwerking anders dan wanneer zij louter optreden als vertegenwoordiger van een belastingplichtige of -schuldige of derden.

deze personen kan aanleiding geven tot een vermindering van de onroerende voorheffing (in hoofde van hen, of van hun lasthebber) wanneer daarvoor aan de gestelde voorwaarden is voldaan;

- de persoon met een handicap en de grootoorlogsinvaliden, vermeld in respectievelijk de artikelen 2.2.6.0.1 en 2.3.6.0.1 VCF voor de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling, het eurovignet en de kilometerheffing. In dat kader verduidelijkt de Memorie van toelichting dat voor de toepassing van de vrijstellingen van de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling wegens handicap, de betrokkene niet zelf de belastingplichtige moet zijn (in welke geval er dus effectief sprake is van cluster-specifieke betrokkenen);
- de partner van de erflater, de persoon die de nalatenschap verwerpt¹³, de schuldeiser van de erflater, de begunstigde van een schenking, van een vruchtgebruik of van een fideï-commis de residuo voor de erfbelastingen.

30. Deze cluster-specifieke categorieën van betrokkenen geven *an sich* geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen inzake de bescherming van persoonsgegevens. Volledigheidshalve evenwel herneemt de Autoriteit haar opmerking overeenkomstig punt 28 hierboven. De finaliteit van de gegevensverwerking in hoofde van een bepaalde persoon moet steeds in rekening worden gebracht, daar dit een belangrijke invloed heeft op de feitelijke persoonsgegevens die, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, kunnen en mogen worden verwerkt.

e. Bewaartermijn

31. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

32. Vooreerst, met betrekking tot de gegevensverwerkingen in het kader van de onroerende voorheffing, heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen en leegstandsheffing bedrijfsruimten, bepaalt artikel 17 van het ontwerp: *"De persoonsgegevens, vermeld in artikel 3.23.2.0.2, worden bewaard gedurende tien jaar na de betaling of de verjaring van de belastingen, vermeld in artikel 3.23.2.0.1, of, in voorkomend geval, tien jaar na de definitieve beëindiging van de administratieve en gerechtelijke procedures en de integrale betaling van alle bedragen die*

¹³ Ten aanzien van deze personen verduidelijkt de Memorie van toelichting: "[...] *Vanuit fiscaal oogpunt heeft een verwerping invloed op de devolutie van de nalatenschap. De erfgenaam die de nalatenschap verwerpt, heeft geen verplichting meer om een aangifte van nalatenschap in te dienen en erfbelasting te betalen. Na de verwerping is hij niet langer belastingplichtig. Omdat Vlabel niet automatisch op de hoogte wordt gesteld van een verwerping, moeten de erfopvolgers de gegevens van de persoon die verwerpt vermelden in de aangifte van nalatenschap, samen met het gedeelte dat is verworpen. Op die manier kan de verdeling van de nalatenschap en de bijbehorende erfbelasting correct worden bepaald.*"

daaraan verbonden zijn.” De Memorie van toelichting voegt daaraan toe: *“Ingevolge art. 3.14.1.0.1 VCF verjaren belastingen na verloop van vijf jaar vanaf de datum waarop ze betaald moeten zijn. Dit artikel is echter niet van toepassing op ‘derden’ (partners, ouders, familie, ...) die de belastingen van de belastingplichtige betalen. Zij worden niet gevat door de bepalingen van de VCF maar wel door artikel 5.195 van het Burgerlijk Wetboek (hierna ‘BW’ te noemen) dat de figuur van de ‘onverschuldigde betaling’ definieert. Het derde lid van art. 5.134 BW kent een persoonlijk verhaalsrecht toe aan die ‘derden’ ten belope van de onverschuldigde betaling. Ingevolge artikel 2262bis, §1, eerste lid van het oud Burgerlijk Wetboek (hierna ‘oud BW’ te noemen) verjaren persoonlijke rechtsvorderingen door verloop van tien jaar. De grondslag van de tienjarige bewaartermijn vloeit bijgevolg daaruit voort.”* Ter zake vraagt de Autoriteit zich echter af in hoeverre de figuur van de ‘onverschuldigde betaling’ de voormelde bewaartermijn (in haar huidige iteratie) kan verantwoorden. Ten eerste zou de vaststelling van een kortere bewaartermijn voor de persoonsgegevens niet noodzakelijkerwijze aanleiding geven tot een inperking van het recht voor derde betalers om (binnen de tien jaar na betaling) een vordering uit onverschuldigde betaling in te stellen tegen VLABEL (de burgerrechtelijke verjaringstermijn staat in beginsel immers los van de gegevensbeschermingsrechtelijke bewaartermijn), temeer daar de stelplicht en de bewijslast van feiten en omstandigheden op de derde betaler rusten (en niet op VLABEL). Dienaangaande evenwel aanvaardt de Autoriteit dat het redelijkerwijze tot een vlottere afhandeling van de gebeurlijke rechtsplegingen kan leiden wanneer ook VLABEL op het ogenblik van het instellen van de vordering nog over de nodige gegevens beschikt (hetgeen ook in hoofde van de derde betaler de meest wenselijke oplossing lijkt). Ten tweede verwijst de Autoriteit naar de federale bewaartermijn voor persoonsgegevens in verband met de heffing en de inning van de belastingen, namelijk: *“De persoonsgegevens die voortkomen uit controles en onderzoeken gevoerd door de FOD Financiën worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, met **een maximale bewaartermijn van één jaar na de definitieve beëindiging van de rechterlijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit deze onderzoeken.**”* In het licht aldus van het bovenstaande, en om tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de aanvrager, stelt de Autoriteit voor om de maximale bewaartermijn als volgt aan te passen: *‘De persoonsgegevens, vermeld in artikel 3.23.2.0.2, worden bewaard gedurende **maximaal tien jaar na de betaling of de verjaring van de belastingen**, vermeld in artikel 3.23.2.0.1, **doch maximaal één jaar na de definitieve beëindiging van de administratieve en gerechtelijke procedures** en de integrale betaling van alle bedragen die daaraan verbonden zijn.’* Het verdient daarenboven aanbeveling om de motivering in de Memorie van toelichting verder te onderbouwen, zodanig dat het voor de betrokkenen voldoende duidelijk is waarom deze bewaartermijn gerechtvaardigd is in het licht van de beoogde doeleinden. Deze opmerking geldt eveneens voor de tienjarige bewaartermijn overeenkomstig artikel 35 van het ontwerp die op heden wordt voorzien voor de

persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen.

33. Ten tweede, voor de gegevensverwerking in het kader van de verkeersbelasting, de belasting op inverkeerstelling, de kilometerheffing en het eurovignet, bepaalt artikel 22 van het ontwerp: *"De persoonsgegevens, vermeld in artikel 3.23.3.0.2, worden bewaard gedurende tien jaar na de betaling of de verjaring van de belastingen, vermeld in artikel 3.23.3.0.1, of, in voorkomend geval, tien jaar na de definitieve beëindiging van de administratieve en gerechtelijke procedures en de integrale betaling van alle bedragen die daaraan verbonden zijn.*
In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 3.23.3.0.2, tweede lid, die aanleiding geven tot een vaststelling op de openbare weg als vermeld in artikel 3.13.2.0.4, §1, negentig dagen na die vaststelling bewaard." Betreffende de uitzondering vermeld in het tweede lid verduidelijkt de Memorie van toelichting: *"Voor de persoonsgegevens die verwerkt worden om vaststellingen te doen aan de hand van camera's met automatische nummerplaatherkenning, geldt een kortere bewaartermijn als deze gegevensverwerking enkel dient als preselectiemiddel tijdens een controle ter plaatse. In dit geval gebeurt de effectieve vaststelling van de overtreding onmiddellijk op de openbare weg. De persoonsgegevens spelen in dit geval geen substantiële rol om de overtreding te bewijzen, waardoor ze niet langer dan 90 dagen na de vaststelling worden bewaard."* De Autoriteit neemt er akte van. Met betrekking evenwel tot de tienjarige termijn voor alle andere persoonsgegevens verwijst de Autoriteit naar hetgeen uiteengezet is in punt 32.
34. Inzake de erfbelasting vervolgens bepaalt artikel 27 van het ontwerp: *"De persoonsgegevens, vermeld in artikel 3.23.4.0.2, worden bewaard gedurende dertig jaar na de betaling of de verjaring van de belastingen, vermeld in artikel 3.23.4.0.1, of, in voorkomend geval, dertig jaar na de definitieve beëindiging van de administratieve en gerechtelijke procedures en de integrale betaling van alle bedragen die daaraan verbonden zijn."* De Memorie van toelichting stelt dat de grondslag van deze dertigjarige termijn is terug te vinden in artikel 4.36 Burgerlijk Wetboek: *"Het bepaalt dat het recht om een erfkeuze te maken verjaart door verloop van dertig jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de nalatenschap is opge gevallen. De VCF bevat geen bepaling omtrent de termijn om een nalatenschap te aanvaarden. Bijgevolg wordt de bewaartermijn voor de gegevensverwerking in het kader van erfbelasting, gekoppeld aan de burgerrechtelijke termijn voor het aanvaarden van een nalatenschap."* Naar analogie met hetgeen uiteengezet is in punt 32 hierboven, is de Autoriteit van oordeel dat er in beginsel geen verband bestaat tussen de burgerrechtelijke termijn voor het aanvaarden (of verwerpen) van een nalatenschap en de bewaartermijn voor de gegevens die in het kader van de erfbelasting worden verwerkt. Zonder afbreuk te doen aan de burgerrechtelijke aanvaardingstermijn, is het immers bezwaarlijk noodzakelijk om na de aanvaarding (of verwerping) van een nalatenschap, en de daaropvolgende

betaling (of verjaring) van de verschuldigde belastingen, of na de definitieve beëindiging van alle gerechtelijke of administratieve procedures in dat verband, de verwerkte persoonsgegevens nog eens dertig jaar te bewaren (te meer daar de verjaringstermijn van de belastingen pas begint te lopen op het ogenblik dat de belastingen verschuldigd zijn, en niet wanneer de nalatenschap openvalt¹⁴). In uiterste gevallen zou dit *de facto* aanleiding geven tot een bewaartermijn van zestig jaar na het overlijden van de erflater. Nogmaals, behoudens expliciete verantwoording in dit verband, lijkt het te kunnen volstaan dat de gegevens tot tien jaar na betaling of verjaring van de belastingschuld worden bewaard, met een maximale bewaartermijn van één jaar na de definitieve beëindiging van alle administratieve of gerechtelijke procedures in dat verband.

35. Tot slot voorziet artikel 31 met betrekking tot de registratiebelasting: "*De persoonsgegevens, vermeld in artikel 3.23.5.0.2, worden bewaard gedurende dertig jaar na de betaling of de verjaring van de belastingen, vermeld in artikel 3.23.5.0.1, of, in voorkomend geval, dertig jaar na de definitieve beëindiging van de administratieve en gerechtelijke procedures en de integrale betaling van alle bedragen die daaraan verbonden zijn.*" Voor de verantwoording van de bovenstaande (dertigjarige) bewaartermijn wordt wederom verwezen naar een burgerrechtelijke verjaringstermijn (de verjaringstermijn van zakelijke rechtsvorderingen overeenkomstig artikel 2262 Oud Burgerlijk Wetboek). De Autoriteit herneemt *mutatis mutandis* haar opmerkingen overeenkomstig de punten 32 en 34, en verzoekt om de voorgestelde bewaartermijn – behoudens uitdrukkelijke rechtvaardiging – overeenkomstig aan te passen.

f. Beperking van de rechten van de betrokkenen

36. Overeenkomstig artikel 23.1 AVG kan de reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 AVG en artikel 34 AVG, alsmede in artikel 5 AVG, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20 AVG, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, op voorwaarde dat die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van één van de in datzelfde artikel exhaustief opgesomde belangen.
37. Het verzekeren van de juiste inning en heffing van de belastingen kan aangemerkt worden als een dergelijke doelstelling van algemeen belang, en kan aldus een beperking van de rechten van de betrokkenen rechtvaardigen.

¹⁴ De vaststelling dat een nalatenschap pas werd aanvaard (of verworpen) dertig jaar na het overlijden van de erflater kan aldus geenszins tot gevolg hebben dat de verschuldigde belastingen al verjaard zouden zijn.

38. Hoewel de VCF in artikel 3.13.1.1.5 reeds in een bepaling betreffende de beperking van de rechten van de betrokkenen voorzag, wordt dit artikel door artikel 3 van het ontwerp gewijzigd teneinde het verder in overeenstemming te brengen met artikel 23 AVG. Deze wijzigingen zijn louter technisch van aard en behoeven geen verdere commentaar.
39. Ten gronde is de Autoriteit van oordeel dat artikel 3.13.1.1.5 VCF kan worden geacht te voldoen aan de vereisten gesteld in artikel 23.2 AVG. Desalniettemin lijkt het aangewezen om in het bestaande zevende en achtste lid van dat artikel, die respectievelijk het zesde en zevende lid worden, de woorden 'de Vlaamse toezichtcommissie' te vervangen door, of toch minstens aan te vullen met de woorden 'de Gegevensbeschermingsautoriteit', rekening houdend met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof in haar arrest nr. 26/2023¹⁵.

g. Gegevensbeschermingseffectbeoordeling

40. De aanvrager geeft in het aanvraagformulier aan dat de onderliggende verwerkingen werden onderworpen aan gegevensbeschermingseffectbeoordeling (hierna: GEB) in de zin van artikel 35.1 AVG en dat een residueel risico werd vastgesteld. Ter zake brengt de Autoriteit in herinnering dat indien er sprake is van een 'hoog restrisico', ondanks de door de verwerkingsverantwoordelijke genomen risico-beperkende maatregelen, de GEB, vooraleer de verwerking van start gaat, ter raadpleging van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet worden voorgelegd.
41. Aangezien uit het aanvraagformulier evenwel niet kan worden afgeleid of er effectief sprake is van een 'hoog' residueel risico, is het aan de aanvrager, dan wel de verwerkingsverantwoordelijke om dienaangaande de nodige stappen te zetten.
42. Louter volledigheidshalve vermeldt de Autoriteit een aantal preventie-, detectie-, en controlemaatregelen, teneinde de vastgestelde risico's zoveel mogelijk in te perken:
- voorzien in een coördinatiekader voor de betrokken DPO's in het geval van gegevensoverdrachten, teneinde het beleid inzake gegevensbescherming te harmoniseren;
 - menselijke tussenkomst bij het toegangsbeheer voor bepaalde datasets of -banken;
 - parameters vaststellen voor het toezicht op of het opleggen van aanvullende toegangsvereisten voor de raadpleging van de persoonsgegevens (logging);

¹⁵ In dat arrest werd door het Grondwettelijk Hof immers gesteld dat de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens niet kan worden geacht een bevoegde toezichthoudende autoriteit in de zin van artikel 36.4 AVG te zijn. Te raadplegen via: <https://www.const-court.be/public/n/2023/2023-026n.pdf>, zie B.30.6.

- voorzien in continuïteits- en veerkrachtplannen via back-ups teneinde de continuïteit van de verwerking te kunnen verzekeren;
- back-ups beschermen met hetzelfde beschermingsniveau dat geldt voor de oorspronkelijk gegevens en systemen;
- implementeer isolatiestrategieën tussen systemen die de verspreiding van 'ransomware' (of andere malware) door de hele organisatie voorkomen;
- implementeer een actueel wachtwoordbeheerbeleid, met inbegrip van de onmogelijkheid om zwakkere of gecompromitteerde wachtwoorden te gebruiken, en plan om op korte termijn over te schakelen naar twee-factor authenticatie;
- vaststellen van quota/ beperking van de raadpleging per gebruiker of account voor gevoelige datasets, rekening houdend met de feitelijke doeleinden waarvoor die gegevens worden gebruikt;
- implementatie van systemen die mislukte pogingen om toegang te krijgen tot gegevens detecteren en systemen voor het opsporen van exfiltratie van gegevens;

43. Tot slot dienen ook de volgende meer organisatorische maatregelen in acht te worden genomen:

- vaststellen van efficiënte incidentbestrijdingsplannen die het beheer van inbreuken omkaderen;
- totstandbrenging van soepele en doeltreffende informatiekanalen tussen de DPO en de directie;
- vaststellen van richtlijnen inzake de mededeling van inbreuken aan de bevoegde toezichthoudende Autoriteit, en, in voorkomend geval, de betrokkenen¹⁶;
- vaststellen van evaluatieprocedures met betrekking tot gegevensoverdrachten, technologische veranderingen, nieuwe ontwikkelingen inzake regelgeving, sociale of politieke ontwikkelingen...;
- periodieke uitvoering van privacy- en beveiligingsaudits.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van oordeel dat de volgende wijzigingen aan het ontwerp zich opdringen:

- behoudens bijkomende motivering, schrappen van de informatiegegevens geslacht en geboorteplaats. Preciseren van de noties 'persoonlijke identificatiegegevens' en 'kenmerken' in artikel 10 van het ontwerp (punt 19);

¹⁶ Bepalen wanneer een dergelijke mededeling is vereist, langs welke weg deze moet gebeuren, aangeven welke maatregelen worden getroffen om de gevolgen van de inbreuk zoveel mogelijk te beperken, aanbevelingen aan de betrokkenen naargelang de aard van de inbreuk (bv. wijziging wachtwoorden of gebruikersnamen).

- uitdrukkelijk bepalen dat de beeldopnamen van camera's met automatische nummerplaatherkenning geen betrekking kunnen hebben op de beeltenissen van de inzittenden, behoudens, in voorkomend en gemotiveerd geval, de bestuurder van het voertuig en dat deze camera's niet mogen worden aangewend voor de reconstructie van het traject van de betrokkenen (punt 25);
- waar relevant, de gegevenscategorieën 'beeldopnamen', 'gegevens over de samenstelling van het gezin' en 'gegevens over gezondheid' nader preciseren in hun cluster-specifieke context (punt 26);
- een duidelijker onderscheid maken tussen de verschillende categorieën van betrokkenen, en de doeleinden waarvoor hun gegevens kunnen worden verwerkt (punten 28 en 30);
- revisie van de voorziene bewaartermijnen voor de gegevens (behoudens de bijzondere termijn die geldt voor beeldopnames van camera's met automatische nummerplaatherkenning die aanleiding geven tot een vaststelling op de openbare weg) (punten 32 – 35);
- in het ontworpen artikel artikel 3.13.1.1.5, zesde en zevende lid, VCF, de woorden 'de Vlaamse toezichtcommissie' vervanger door, of aanvullen met de woorden 'de Gegevensbeschermingsautoriteit' (punt 39).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur